



**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Mindegy, mire költjük? Civilek a 2012-20-as uniós források tervezésében

**Dönsz-Kovács Teodóra
Magyar Természetvédők Szövetsége**

**Regionális fejlesztéspolitikai műhely
Pécs, 2012. december 5.**



Tartalom

- I. Mindegy, mire költjük?**
- II. Ki, mikor, mit?**
- III. Eddigi civil javaslatok**
 - **Nemzetközi szinten**
 - **Hazai szakmai javaslatok**
- IV. Civilek mint kedvezményezettek?**
- V. Civilek a partnerségért**
- VI. Mire figyeljünk, hogyan tovább?**



Ki, mikor, mit?

Hétéves EU-s költségvetési időszakok:
2007-2013, 2014-2020

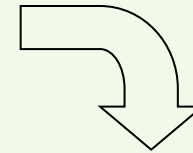


A kohéziós (fejlesztés-) politika keretei,
szabályrendszere

Érdekérvényesítés
az EU-ban



Magyarország
most



A hazai
felhasználási célok
meghatározása

2013 nyár – Brüsszel!



Ki, mikor, mit?

EU		Magyarország
Többéves pénzügyi keret (MFF) tervezete	2011. nyár	
Kohéziós rendeletek tervezetei	2011. okt.	
Közös Stratégiai Keret tervezete (CSF)	2012. tavasz-nyár	OFTK-hoz megyei javaslatok gyűjtése
	2012. okt.	1449/2012. Korm. hat.: felelősök, határidők, OP struktúra
EB pozíciós papír – tárgyalások Mo.-gal; MFF nincs...	2012. nov.	

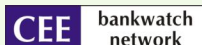


Ki, mikor, mit?

EU		Magyarország
	2012. dec.	OFTK / Nemzeti Fejlesztés 2020 társ. egyeztetése? – NGM
	2013. jan.	Partnerségi Megállapodás (NGM) és OP-k (NFM) a Kormány elé?
MFF elfogadása	2013. 1. fele	
Kohéziós rendeletek elfogadása	2013 dereka	
Partnerségi Megáll. és OP-k benyújtása EB-nek	+ 3 hó	



Eddigi civil javaslatok – nemzetközi szinten



- **Éghajlatváltózási** szempontú előzetes értékelés
- **Biodiverzitás** szempontú utólagos értékelés
- A LIFE+ keretének növelése, ne a LIFE-ra korlátozódjon a környezeti jog megvalósítása
- A Közös **Agrárpolitika** zöldítése
- Közlekedés: a **mobilitási kényszer** megtörése, **ÜHG**-csökkentés, környezetbarát városi közlekedés
- Meglévő infrastruktúra felújítása új helyett
- **Eredményközpontúság**, mérhető célértékek, ex ante feltételek
- **Partnerség** és többszintű kormányzás: elfogadás, minőség, teljesíthetőség (abszorpció)



Eddigi civil javaslatok – hazai szinten: Zöld Fejlesztéspolitikai Munkacsoport

Kohéziós politika: több mint technikai kérdés

- jól-lét, egyetemes emberi értékek elsőbbsége (vs. anyagi)
- szubszidiaritás: önrendelkezés, önellátó képesség
- belső erőforrásokra alapozott helyi gazdaságfejlesztés
- Fenntartható termelési és fogyasztási mintázatok
- fenntartható erőforrás-gazdálkodás, erőforrás-hatékonyság
- K + F + innováció
- energia-megtakarítás
- az ökológiai rendszerek megőrzése, rehabilitációja
- megelőzés (környezeti-társadalmi), társ. igazságosság vs. negatív externáliák



Eddigi civil javaslatok – Zöld Fejlesztéspol. Mcs.

- **Tanyapedagógia** program (iskoláknak)
- **Tanulás** a fenntarthatóságért:
 - modellprogramok
 - köz- és felsőoktatás, közszolgálati és továbbképzés
 - közösségi környezeti akciótervek
- **Autonóm kistérségek**, fenntartható településfejlesztési partnerségek
- **Extenzív, kisgazdaságokra épülő mezőgazdaság**
- **Társadalmi kohézió** (együttműk., civil monitoring, átláthatóság, öngondoskodás, decentralizált döntéshozás)
- **Energia**:
 - épületállomány **energiahatékonysági** célú felújítása
 - új építés: passzív technológia
 - **megújuló** energiaforrások (kisléptékű), okos hálózatok



Eddigi civil javaslatok – hazai szinten

- K+F
 - Megújulóknak fenntartható használata
 - Okos hálózatok
 - Háztartási eszközök energiahatékonyságának növelése
 - Fenntartható építészet
 - fennt. terület- és földhasználat, fennt. erdőgazdálkodás
 - Hulladékmegelőzés: másodnyersanyagok hasznosítása, anyagáramok ciklusokba szervezése
 - Új, biológiai alapú, biol. lebomló anyagok kifejlesztése
- Biodiverzitás
 - Infrastruktúrák biodiverzitásbarát átalakítása
 - Közvilágítás
 - Zöld infrastruktúra bel- és külterületeken



Eddigi civil javaslatok – hazai szinten

EU alapok, Te érted? – projektötlet pályázat **CIVILEKNEK**

- Közösségi **szerviz + Élmény Kommandó** (Zöfi, Pécs)
- Helyi **szabadpénz**, közösségi városi kertészkedés, kölcsönző rendszer (Kulturális Kreatívok, Nyíregyh.)
- Fatelepítés csatorna mentén, **energiatermelés, biodiv.** védelme (Derekegyház)
- Cserebere piac és kreatív újrahasznosító börze (greenland, Bp.)
- Közösségi **kertek** (Messzelátó, Veres Réka, Bp.)
- **Kölcsön kerékpár** rendszer főiskolán (Némethné, Kecskemét)
- **Festékvisszaváltó** adománybolt (Ág Alapítvány, Bp.)
- **Természetvédelmi gyakoronoki** program (MME, Eger)
- Lakótelepi **komposztálás** (SZIKE, Bp.)
- Iskolaudvar **parkosítása**, szabadtéri sakk (Bihardiószegi ált. isk.)
- **Hagyományőrző** szövőkör (Bobikné, Bököny)



Civilek mint kedvezményezettek?

- Miért?
 - Ötletgazdag
 - Pályázati tapasztalat
 - Munkahelyek
 - Kapcsolat a lakossággal, az érintettekkel, a helyi problémák és szükségletek ismerete
- Hivatalos tervek: ? De:
- EU alapok, Te érted?
- Fenntartható fogyasztás kampányok
- Szemléletformálás
- Közösségi programok, projektek

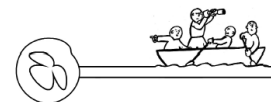


Civilek a partnerségért - SFteam

○ A partnerség kulcsa az EU-s alapok sikeréért

- Útmutató, 16 elv
- Programozás, végrehajtás, monitoring, értékelés

- www.mtvosz.hu/dynamic/a_partnerseg_kulcsa_az_eus_alapok_sikereert_2012.pdf
- OP-k, Partnerségi Szerződés: nyílt, demokratikus folyamat
- Partnerek a munkacsoportokba, átlátható, nyílt kiválasztási folyamat, szabályok
- Naprakész nyilvános infó, társadalmi egyeztetés
- Időkeretek, visszajelzés
- Stratégiai környezeti vizsgálat





Civilek a partnerségért - SFteam

- **Elvek kontra valóság – Partnerség a 2014-2020-as kohéziós politika kezdeti szakaszában**
 - Nyilvános infó a tervezésről: BG, LV vs. HU
 - Partnerek: kik? Civilek? Partnerségi terv? HU
 - A civil szféra sokszínűsége probléma: CZ,SK
 - A kormányzat nem fogadja el a civil szféra képviselőit: BG, RO
 - A partnerségi alapon létrehozott mcs.-ok szerepe kérdéses: LV
 - Rövid határidők: PL, SK
 - www.mtvosz.hu/dynamic/sf_team_principles_vs_reality_hu_final.pdf





Mire figyeljünk, hogyan tovább?

A programok, tervek tartalma

Gazdasági növekedés!



Környezet? Fenntarthatóság?!

- **Proaktivitás: javaslatétel fejlesztési-támogatási célokra, prioritásokra:**
Zöld Fejlesztéspolitikai Munkacsoport + KKE Bankfigyelő Hálózat
- **Véleményezés a társadalmi egyeztetések során (2012. ősz, 2013. tavasz)**
- **„közösségvezérelt helyi fejlesztés” /tervezés és végrehajtás/ - Valódi, széles körű, érdemi partnerség!**



**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Köszönöm a figyelmet!

Dönsz-Kovács Teodóra

ddori@mtvsz.hu

1091 Bp. Üllői út 91/b
Tel: (1) 216 7297

Web: www.mtvsz.hu
Email: info@mtvsz.hu